

SLOVENSKI NAROD.

izkušna vsak dan srečer in vsežemelj nedelje in praznike ter valja po poštih prejemati na zavetno-nagrado dežele za vse leto 25 K., na pol leta 13 K., na četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., na pol leta 12 K., na četr leta 6 K., na en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača mi vse leto 22 K., na pol leta 11 K., na četr leta 5 K. 50 h., na en mesec 1 K. 90 h. — Za Ameriko celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo bresljevstvo vsepljuhajo naročnine se ne osira. — Za osmanilko se plačuje od petroščepa peti-vrste po 14 h., če se osmanila tiska enkrat, po 12 h., če se tiska dvačrat in po 10 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Reklopisi se ne vrnejo. — Uredništvo in upravnalstvo je v Krajkovih ulicah št. 5. — Upravnalstvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, osmanila, it. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 34.

Upravnalstvo telefon št. 85.

Veličko narodno slavje v Trstu.

Trst, 10. avgusta.

Veličastno, imponujoče, prisrčno in dostojanstveno, kakor dosedaj še nobeno v Trstu, je bilo včerajšnje slavje »Narodne delavske organizacije«. Kronika mora pač včerajšnji dan zabeležiti na prvo važno mesto v razvoju tržaškega Slovenstva, kakor i Slovencev sploh, kajti Trst, aks tudi mesto preko 200.000 prebivalcev, kaj takega še ni videl.

Ves teden so dan na dan tržaški italijanski iredentistični in šovinistični listi uprav nesramno hujskali in pozivljali meščane na odpor proti »slovenski provokaciji«. Ves teden so ti hujskajoči listi prinašali tendencijoza poročila, kako se zbirajo »meščani« (seitadini) vseh strank na posvetovanja in pisarili so o »sklepih« raznih društev, koja so sklenila postaviti se »provokatornim« Slovencem (provocatori Sloveni) po robu. Raznašali so po javnih lokalih in zasebnih hišah pozive na meščanstvo za Slovence skrajno žaljive vsebine. Tam namreč so pozivali meščanstvo, naj došle Slovence zasmahuje in napadajo na oknih in na ulici. Da, šli so ti buffoni še dalje, apelirali so direktno na italijanskega zunanjega ministra Tittonija, da naj on posreduje pri Aehrenthalu, da se napovedana slavnost prepove. Kot strašilo so vrgli v petek o polnoči pred »Narodnim domom« celo petardo, katera pa ni napravila nikake škode.

Ali vse to, vsa ta grozna in »trudopolna« gonja je bila — kakor smo že naprej prav dobro vedeli — popoloma brezuspešna, bila je le baybav, katerega se danes niti tržaški slovenski otroci več ne bojijo.

Meščanstvo se je sicer odzvalo hujškačem v toliku, da je povsod, kjer se je pomikal naš velikanski sprevod, delalo špalir, in mirno opazovalo ponosno stopajoče slovenske korenjake. Par žvižgajočih podkupljenih, oziroma komandiranih otročev naše vzorne mase niti od daleč ni moglo spraviti iz takta ali do kake razburjenosti. Bilo jih je premalo in preslabotni so bili, da bi se jih lotila šovenska pest. In tako se je vršila slavnost nemoteno, točno po naznjenem sporedru.

Sprejem došlih gostov iz Istre.

Že pred 9. uro nabrala se je ogromna množica našega ljudstva pred državnim kolodvorom. Kolikor

je bilo mogoče, je policija dovolila vstop na peron, ali masa je bila prevelika in za vse ni bilo prostora. Ob 9. uri 20 minut prisopihal je poseben vlak z izletniki iz Pule, na čelu jim buzettska sokolska godba. Kakor se je vlak prikazal, zaorili so po peronu iz nebroj grl gromoviti: Živelji Puljčani! v pozdrav. Ko so gostje izstopili, je bil pozdrav v resnicu nekaj ganljivega. V imenu tržaške »Narodne delavske organizacije« je došle goste pozdravil predsednik g. dr. Mandić, zahvalil se mu je in iskreni besedah predsednik puljske podružnice g. Lacko Križ, nakar je sokolska godba zaigrala »Lepa naša domovina«. Ob vihanilih pozdravih navzoče množice in ob zvoki sokolske koračnice so gostje stopili s kolodvora na tržaška tla. Pred kolodvrom se je razvila velikanski sprevod, koji je tvoril — malo rečeno — šest tisoč našega naroda. Na čelu sprevoda so bili kolesarji društva »Balkan« in »Gorica«. Za njimi dve vrsti junakov »Narodne delavske organizacije«, za temi buzettska sokolska godba, potem mase našega ljudstva. Ta sprevod je bil naravnost triumfal! Tržaško meščanstvo je delalo ob stranih vseh ulic, kjer se je sprevod pomikal, špalir in občudovalo moški in imponujoči nastop Slovencev. Ako tudi je bilo med gledajočim meščanstvom mnogo naših političnih sprotnikov, vendar jih je nastop takoj očaral, da ni bilo čuti niti najmanjše žalitve.

Šele pred velikim trgom — med Lloydovo in namestniško palačo — je tam zbrana mazinijanska mularija žvižgala in hotela delati zgago. Ali zadostovalo je, par srepih pogledov od naše strani in par stražarjev, pa je ta žvižgajoča mularija in rešiteljica »italijanskega Trsta« — počagnila tja preko velikega trga. Veselilo nas je, da so ta »špase« gledali gospodge z namestniške palače in se s svojimi očmi prepričali, kdo in kakšni so oni junaki, kojim gre tako nepremisljeno in brezumno na limanice tržaško italijansko novinstvo.

Na »ribiškem trgu« je sprevod nepreglednih vrst krenil v ulico »Giorgio Galatti« ter korakal ob zvoki glasbe in ob prisotnosti nebrojnega gledajočega občinstva pred »Narodnim domom«. Sprevod je bil tako dolg, da so bili prvi že na »vojaškem trgu«, med tem ko so bili zadnji že ob morju. Na »vojaškem trgu« pred »Narodnim domom« so zopet poskušili »mazinijanski« mladenci žvižgati in delati zgago, ali so bili takoj od prvodošlih Slovencev oklofutani in nagnani, da so bežali kot zajci, tako,

da je bilo vsakega poštenega Italijana sram, kjer je ta prizor gledal.

Vojški trg je bil nakrat natlačen polen, nakar se je pričelo zborovanje »Narodne delavske organizacije«. Kot prvi govornik je bil predsednik njen, g. dr. Mandić, kojega je ljudstvo navdušeno pozdravljalo. Drugi — burno aklamiran — gosp. Lacko Križ iz Pule. Potem sta govorila še neki Čeh in en Goričan. Navzoče delavstvo je vsem govornikom predredilo burne ovacije. Po shodu se je množica razšla — Tržaščani na svoje domove, došli gostje na njim določene gostilne, kjer je bil pripravljen opoldanski obed. Pred »Narodnim domom« je pa bila živahnost ves čas nezemanjšana. Radovedni Tržaščani so ves čas pasli svoja »zijala« na vojaškem trgu in pričakovali, kaj se pride. Mnogobrojna policija je pa »resnih lice« patrulirala po trgu in stranskih ulicah, boječ se, da bi kaka trda slovenska pest ne loputnila po morebitnem predolgem mazinijanskem jeziku.

Popoldanska slavost. — Zbirališče društva pred »Narodnim domom«.

Točno ob treh zbrala so se društva — kakih 30 — na orjaškem trgu in se uredila v velikanski sprevod, v katerem je vihralo 12 razvitih društvenih zastav. Nabralo se je toliko naroda, da je bil ustavljen vsak tramvajski promet Barkovlje - Rojan - Općina. Velicaste sprevode — na čelu mu kolesarski društvi »Balkan« in »Gorica«, buzettska sokolska godba in tržaški »Sokol«, se je pričel pomikati ob zvoki že omenjenih nabrežinske glasbe po ulici »Commerciale« in »Belvedere« proti Rojanu. Prav nič pretirano, lahko trdim, da je ta velikanski sprevod tvoril 10.000 našega naroda. Po vseh ulicah, kjer se je sprevod pomikal, je delalo špalir mirno meščanstvo, a iz natlačeno polnih oken tržaških palac je navdušeno ljudstvo — posebno dame — ploskalo in klicalo: »Živelji Slovenci!« Ponekad so vihrale razoken tudi naše trobojnice. Na velikem slavnostnem prostoru — širnem Exnerjevem vrtu v Rojanu se je namah nabralo natlačeno polno ljudstva. Slavnostni prostor — to moramo priznati — je bil pač najokusnejši — okičan, kolikor smo jih do danes na kaki tržaški prireditvi videli. Ali urejeno je bilo tudi kaj izvrstno za osebne potrebe: bilo je šotorov, kjer se je točilo izvrstno vino in pivo ter šotorov, kjer je bilo na izbiro mrzlih jedi. Take točne postrežbe in še pri takoli tisočih ljudi tudi nismo bili vajeni.

Berta in Ada nekaj trenotkov skoraj kesali svojega siljenja, ko je namreč bila gospa Katarina s svojo toaleto gotova in je prišla pozdraviti prve goste.

»Poglej, kako je lepa,« je sirkila Berta svoji sestrični na uho. »In kako okusno in fino se je opravila. Kakor kaka princezinja izgleda.«

»Da, lepa je, kako lepa,« je z očitno ljubosumnostjo pritrjevala Ada. »Če naju bo baron z njo primerjal, ne bo dobro za naju.«

»Morda le ne bo tako hudo,« je menila Berta. »Lepša je pač in tudi elegantnejša, a preveč impozantna. Komur taka lepotna ugaja, ta se za naju itak ne bo nikdar zanimal, komur pa ugajajo dekleta najine vrste, ta se ne bo zaljubil v to brezkrvno kraljico.«

»Moški so veterinjaški,« je milo zavzdihnila Ada. »Kdo ve...«

»Da so moški veterinjaški, pravijo samo tiste ženske, ki si jih je kak ljubimec naveličal,« je kategorično trdila Berta. »Kadar moški ljubico ali ženo zapusti, je vedno kriča dotična žena sama, ker ga ni znala držati, ker mu je postala nadležna in ga dolgočasila.«

»Od kod pa vse to veš? se je čudila Ada. »Tako govorиш, kakor bi imela vse polno življenjskih skupenj.«

veliko skrbnostjo pripravljeni domaći zabavi. Zaradi tega sta Berta in Ada vse te dni ravnali z gospo Katarino z največjo ljubeznivostjo in pozornostjo ter omenjali barona Herberta kar mogoče malo, vsled česar sta mislili, da gospa Katarina zaupani ji tajnosti ne bo pripisovala prevelikega pomena.

Res je zadnji dan pred domaćim zabavo začela gospa Katarina naminavati, da bi najraje ostala v svoji sobi, češ, da je hrupne zabave ne veseli in da bo slabovplivalo na njene živce. Toda njeni gojenki sta ogorenčno ugovarjali tej nameri in toliko prosili, da se je moralna gospa Katarina napisala voditi.

»Ta bi bila lepa, da bi vi ne bili pričenjati pri uspehih vaših gojenj,« se je z ljubezni nevoloj hlinila Berta. Naučili ste naju obnašanja; kar sva, to se imava vam zahvaliti, a nikdar nama še niste naredili veselja, da bi se prepričali, če vam delava čast.«

»Da, prav tako, kakor bi nai prav nič radi ne imeli,« je pritrjevala Ada.

Tako sta gospo Katarino pestili in podajali toliko časa, dokler ni takoreč prisegla, da se udeleži zabave, samo če bo živa in naj bi jo trpinčile vse bolezni tega sveta.

Soboto, dan zabave, sta se pa

Berta in Ada nekaj trenotkov skoraj kesali svojega siljenja, ko je namreč bila gospa Katarina s svojo toaleto gotova in je prišla pozdraviti prve goste.

»Poglej, kako je lepa,« je sirkila Berta svoji sestrični na uho. »In kako okusno in fino se je opravila. Kakor kaka princezinja izgleda.«

»Da, lepa je, kako lepa,« je z očitno ljubosumnostjo pritrjevala Ada. »Če naju bo baron z njo primerjal, ne bo dobro za naju.«

»Morda le ne bo tako hudo,« je menila Berta. »Lepša je pač in tudi elegantnejša, a preveč impozantna. Komur taka lepotna ugaja, ta se za naju itak ne bo nikdar zanimal, komur pa ugajajo dekleta najine vrste, ta se ne bo zaljubil v to brezkrvno kraljico.«

»Moški so veterinjaški,« je milo zavzdihnila Ada. »Kdo ve...«

»Da so moški veterinjaški, pravijo samo tiste ženske, ki si jih je kak ljubimec naveličal,« je kategorično trdila Berta. »Kadar moški ljubico ali ženo zapusti, je vedno kriča dotična žena sama, ker ga ni znala držati, ker mu je postala nadležna in ga dolgočasila.«

»Od kod pa vse to veš? se je čudila Ada. »Tako govorиш, kakor bi imela vse polno življenjskih skupenj.«

Slavnostni program so otvorila pevska društva po določenem programu, nakar je imel predsednik »Narodne delavske organizacije« slavnostni nagovor. Lepim in navduševalnim besedam gospoda predsednika je mnogobrojna množica burno aplavdirala. Ko je koncem predsednikovega govora zdrknila zavesa in se prikazala višnjeva zastava »Narodne delavske organizacije«, nastalo je po vsem širnem prostoru nepopisljivo navdušenje. Pristopil je natovljiški prvak in iskren rodoljub, predsednik puljske podružnice »Narodne delavske organizacije«, gosp. Lacko Križ, in v navdušenih besebah pripel zastavi bel trak, kot dar puljske podružnice. Istopak je neki gospod v imenu Sv. Jakoba »papelarskega kluba« s primernim nagovorom pripel novi zastavi rdeč trak, nakar so pevci vseh navzočih pevskih društev zapeli veličastno, nalašč za današnje slavje zloženo »Himno narodne delavske organizacije«. Po officialnem programu se je pričela animirana domača zabava in živahan plies.

Brzjavov je došlo od vseh strani — izvzemši kakor čujemo iz Ljubljane — preko 70, od katerih iz Češke 48.

Odhod Puljčanov.

Ob deseti uri zvečer je bil odhod Puljčanov, kateri so bili povsod, kjerkoli so se prikazali, predmet pričrne ovacije — s slavnostnega prostora na državni kolodvor. Spremljala jih je vse do postaje velika množica Tržaščanov. Slovo od puljskih rodoljubov in bratov je bil kaj prisrčno. Videjo se jih je, da so bili gineni do dna duše, vsled izkazane jim simpatije in bratske ljubavi od strani tržaških Slovencev. Puljski bratje naj bodo prepričani, da tržaški Slovenci z vsemi simpatijami zasedljemo in sledimo njih trudoplnemu boju za narodna prava na vročih tleh tam doli ob Areni.

Po odhodu Puljčanov se je na slavnostnem prostoru dalje veselo rajalo in prijateljski veselilo vse do rane ure, brez da bi se bila zgodila vzlje toliki masi le najmanjša neprilika.

Demonstracije po mestu?

Razen že omenjenega žvižganja, je tržaška nahujšana mularija še nekoliko kričala pri kavarne »Volti Chiozz« in na velikem trgu. Ko se pomikal sprevod Puljčanov na kolodvor, je poleg kavarne »Tomaso« zakričal nekdo »Abbaso i ščavi!«, nakar je bil tako tepen, da jo, in policega ga je le s težajo in golimi sab-

ljami rešila iz rok razjarjene množice. Tudi izpred neke kavarne blizu kolodvora so nekojo poživijočovali, ali ko so se naši junaki ustavili in vprashali kričače, hočajo li biti morda pošteno naklepni, je bilo vse takoj mirno in tihu.

Ako omenimo še, da se je mazinjska mularija »spasla« nad kano zdravnikom g. dr. Mandićem pred Prendinijevo lekarino, smo povedali vse.

To naj bi torej bila tista revolucija, tisti odpor »vsega tržaškega meščanstva« proti Slovencem, katerega so ves teden napovedovali šovinistični italijanski listi?! Res, ubog italijanstvo Trsta, ako ima take predstavitev, kot so bili včerajšnji žvižgave. To bleda mularija pač ni druga doseglja, nego ubogim staršem stroške, kajti radi žvižganja so njih »piščanska pljuča« gotovo danes na »kosih« in po potrebi izdajati novce za raznega zdravila. Kakor čujemo, je bilo tekom dneva aretiranih več razgrajcev.

Včeraj je bila na nogah vsa tržaška policija, konsignirano je bilo vojaštvo in celo okoli 200 finančnih stražnikov so poklicali »pod orložje«. Ali ne mislite dragi čitatelji, da je bila ta varstvena odredba radi nas! O ne. Varstvena oblast je bila v strahu, da bi Slovenci izzivače poštene nabil, in zato je vprejala ves svoj aparat. Sicer pa moramo priznati, da se je policija včerajšnji dan po polnoma taktno vedla.

Tako se je izvršil včerajšnji veliki slovenski dan v Trstu, tako zmagovito in triumfalno. Je proslavila »Narodna delavska organizacija« svojo prvo obletnico in razvitje svojega

ovirali naše mirne in nikogar izvajajoče nastope.

Italijanskim hujšačem pa povemo samo to, da gorje njim, ako jim pričnemo povračati šilo za ognjilo! Ako hočemo mi, nimate nikake predrite in nikakih sprejemov več v Trstu. Ako se ne motimo, pridejo v nedeljo v Trst regnicoli vaši bratci iz Milana. Kaj, ko bi jih na kolodvoru mi dokazali, da Trst ni ravno tako Italijanski, kot ga »maletec vi. Uspeh tržaške »Ednosit« bi bil v tem pogledu gotovo veliko večji, nego pa vaš, o brezvestni hujšači.

Ogromni večini treznega italijanskega meščanstva pa pa čast na včerajnjem taktnem obnašanju proti nam. Z večino meščani pač lahko tržaški Slovenci lepo mirno skupno žive.

»Narodni delavski organizaciji«, nje voditeljem in tržaškemu slovenstvu sploh pa čast in slava!

Z včerajnjim dnem in nastopom je tržaški Slovenec zapet glasno in jasno dokazal, da se preko njega več ne bode hodilo na dnevni red.

Reforma srednjih šol.

Dunaj, 10. avgusta. V najkrajšem času napravi naučni minister glede reforme srednjih šol zoper velevažen korak. Popolni učni načrt za Srazredne realne gimnazije je že izgotovljen ter se kmalu priobči. Istočako je za reformne realne gimnazije (četrti tip srednjih šol) že izdelan okvir za razdelitev učnih predmetov.

Konferanca s poljskimi voditelji.

Dunaj, 10. avgusta. Minister Abrahamovic v načelnik poljskega kluba Glabinski prideta dne 16. t. m. na Dunaj, kjer bodeta imela važne konference z ministrskim predsednikom zaradi sklicanja gališkega deželnega zbora in zaradi nekaterih perečih galiških dejavnih zadev.

Rauchovo vohunstvo proti Srbam.

Zagreb, 10. avgusta. Ban Rauch se je začel grdo maščevati nad Srbi, ker se niso hoteli vpreči v njegov vladni voz, temušo so ostali zvezni koaliciji s Hrvati. Po celi Hrvatski in Slavoniji ima ban svoje vohune, katerih fantazija je izvohala med Srbi veleizdajo. Nedavno so zaprli v Krapinu sodnega pristava dr. Pribičevića, ki si je vsled sramu in žalosti skušal v ječi končati življenje. Bil je še skoraj v nezavesti, ko so ga znova zasliševali in na podlagi teh izpovedi so sedaj zaprli tudi njegovega brata, profesorja teologije v Karlovici, Valerijana Pribičevića. Tudi v Dubici so zaprli več uglednih Srbov zaradi veleizdaje. Preiskavo vodi zagreško višje sodišče. Vsi aretovani so obdolženi, da so agitirali za veliko srbsko propagando na Hrvaskem in v Slavoniji. Preiskava je baje do gnala, da je »Srpski Sokol« vojaško organiziran, in sicer po načrtu, ki ga je izdelal načelnik srbskega generalnega štaba podpolkovnik Mišović. Sokol bi baje naj tvoril jedro vlastske armade (?). Člani Sokola nosijo baje značke kraljevine Srbije. Med prebivalstvo so razdelili razno nakitje s sliko srbskega kralja. — Vse skupaj so najbrže fantazije bana Raucha in njegovih vohunov, da bi vsled novih afer svet ne videl vsačkrstnih banovih blamaž in neuspov.

Dunaj, 10. avgusta. Pisca znanje brošure »Finale« o cetenjski zaroti, Nastića, je načelnik zagreške državne policije tukaj aretiral ter odvedel v Zagreb.

Ogrsko ministarstvo odstopi.

Budimpešta, 10. avgusta. »Uj Hiren« je prinesel baje iz zanesljivega dunajskega vira vest, da je ogrsko ministarstvo ponudilo kralju demisijo, ker vladar noče odobriti pluralne volilne pravice. Jeseni se stavi Kossuth neodvisno ministarstvo.

Zopet vihar v srbski skupščini.

Belgrad, 10. avgusta. Pri debati o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko so bili danes zopet viharji. Poslanec Agatanović je zaklical statoradikalcev Dragoviću besedo »pandur«. Dragović je bil mnenja, da mu je zaklical psovko narodnjak Georgievic, zato mu je zabrusil nazaj: »Niti za babo nisi!« Vsled tega je planil Georgievic nad Dragovića ter ga začel obdelovati s pestmi. Georgievic pristaši so zgrabilo stole ter šli nad nasprotnike. Razvila se je splošni spopad, in le ministri so preprečili krvave posledice. Po prekinjenju se je celo stvar pojasnila ter se jeja mirno nadaljevala.

Dogodki na Turškem.

Nov mladoturški odbor.

Carigrad, 10. avgusta. Po leg vodilnega mladoturškega odbora

»Edinost in napredok Osmanov« se je ustanovil sedaj novi »odbor osmanskih pravie«. Ustanovitelji te družbe so večinoma turški časniki prve vrste, kakor Tevfik Fikret beg, Husein Džabit in ravnatelj dosednjega dvorskoga glasila »Iklama«, Dževdet beg.

Zopet koncesija Mladoturkom.

Za policijskega ministra je imenovan Siver beg, dosedaj odvetnik in profesor na pravoslavni šoli v Solunu ter predsednik ondotnega mladoturškega odbora.

Nova sultanova prisega.

Mladoturški krogi so bili vzemirjeni, ker je bila po njihovih nazorih sultanova prisega, ki jo je ustavil prejšnji veliki vezir Said paša, nepopolna. Da prežene te pomisleke, je novi veliki vezir sestavil novo prisego, ki jo je izrekel sultan novemu ministru ter se glasi: »Prisegam alahu, da se bom celo svoje življenje držal ustave. Alah mi budi priča.«

Prisega ministrov.

Prisega, ki so jo storili novi ministri sultani, je imela slednje besedilo: »Prisegam, da se ne ganem nikoli od zvestobe, ki sem jo dolžan tvoji posvečeni osebi kot kalifu in da bom tvoji cesarski vladu verno in pravično služil po zakonu ustave.«

Proklamacija mladoturškega odbora.

Mladoturški odbor za edinost in slogan razglaša v proklamaciji občovanje, da vkljub opetovanju pozivom odbora nekateri zlobneži in ne-spametniki zavzemajo še vedno nedopustno stališče. Vlada je sklenila, da bo strogo nastopila proti takim ljudem, kakor tudi proti tistim, ki zahtevajo od sultana ali od vlade pomaknitve v službi ali zvišanje plač. Vsak pošten državljan naj zaupa popolnom novemu ministru ter naj opravlja svoje navadne posle.

Imenovanja višjih dostojanstvenikov.

Bivši trgovinski minister Naum paša je imenovan za tajnika v ministru zunanjih del; carigrajski prefekt Reuf pa je postal vali v Smirni, bivši policijski minister Ziver beg pa carigrajski prefekt. V Drinopolju je postal vali Rešid paša, bivši poslanek v Berolini Galib beg je postal vrhovni ravnatelj za pošte in brzozave, dosedanji poveljnik bitoljskega voja Oman paša je postal polovnik 6. voja v Bagdadu.

Aretirani dostojanstveniki.

Zaprli so bivšega nadzornika vojaških šol Izmail Mahir pašo in generala Izmail Mahir pašo. Nadalje so odstavili valija v Mosulu Izzet pašo. Odstavljeni poslaniki v Parizu, Petrogradu in Washingtonu so dobili ukaz, naj takoj pridejo v Carigrad. Novi vojni minister je odredil, da se morajo vsi nesposobni častniki odstraniti iz armade ter se penzionirati.

Suspendirana ustava v Perziji.

London, 10. avgusta. Na šahov ukaz zbrani državni svet je sklenil, da se suspendira ustava, dokler se ne zatre revolucionjsko gibanje.

Dopisi.

Od Sv. Trojice nad Cerknico. Čudne razmere vladajo v naši fari od kar je prišel semkaj župni upravitelj Ludvik Bajec. Za kar je postavljen, se presneto malo briga, glavna stvar mu je politika, hujšanje in zdražje, nasprotnega mišljenejša ljudi uničevati, hinavščino uganjati ter oskrbovanje dvoran, oziroma šnopsarije, kojo imenuje za sestanek tretjerednikov à la Zore. Z nepotrebnimi posli ima toliko opraviti, da zanemarja svojo službo. Že tretjo nedeljo je imel mesto ob 10. ob 6. uri zjutraj mašo, in še to napravi vse površno, in to vsi vredni tega, da je prej prost, da porablja čas za druge namene, kakor pa za to, za kar je postavljen. Ob nedeljah popoldne ni imel že trikrat zaporedoma nikakih cerkevnih opravil. Kadar je v cerkvi pa mesto da bi ljudi poučevali, obrekuje nasprotnega mišljenja može. Največje veselje ima, ako more povzročiti kako škodo tistem, ki ni njegovega mišljenja, bodisi s tožbami ali pa nahujška svojega kalibra ljudi, da se mora vsak faran popolnoma umčiti, kdor ne tiči pod njegovim kaftanom. Dokaz temu je, da ne ljubi resnice oziroma pravice, ker je nekemu dekletu pri spovedi, mesto da bi ga poučil in posvaril, nasprotne rekel, da ne storii nikakega greha, ako staršem denar jemlje, da le denar dobro obrne. Kam? — Če »Narod« bere, je greh, če krade, pa ni greh. Res čudne razmere! Kam bi prišli, ako bi takim božjim namestnikom verjeli kakor je Bajec. Ako se popiva po cele poldnevi in pozno v noč v klerikalni izbi, pardon dvorani, se to odobruje in to je Bogu v čast; če ima pa napreden gostilničar

o žegnanju, kakor je že običajno, godbo, takoj je čitati v »Lažiljbus«, kako se je vabilo s hripcavo harmoniko v Petkov štibele. Ali se to ne pravi krivico delati, gospod Bajec! Svetujemo vam, da bi se malo bolj pobrigali za farovško drevo, plotove, za uro v stolpu, za pravocasno zvonjenje, za cerkveno petje in orglanje, da bi ne bilo vse v neretu. To bi imelo večji pomen/kakor pa ljudi hujšati, zdražbe delati ter v svrhu tega se v kočiji okrog prepeljavati. To kočijo je menda še Elija zavrgel. Tak mlekozob kakor je Bajec še za enkrat ne bode nas faranov strahoval; mora imeti malo več petkov na ramu. Pri nas jih ne bo doživel, ker je edino njegov adjutant očka Zorec zanj vnet, ker je Bajec njegov agent in dela reklamo za njegovo štacuno in zakotno oštarijo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. avgusta.

V Kočevju — zopet korak dalje! V Kočevju se je začelo daniti, solnce ni več za gorami, — Slovenci se družijo, da stopijo v krepek odpor proti sovražniku našega naroda — nemštvu. V nedeljo, dne 9. t. m. se je ustanovila v osrčju Kočevstva slovenska knjižnica, katere namen je širiti med kočevskim slovenstvom narodno zavest, napredek in braniti slovenski živelj. V tem oziru spopoljuje delo slovenske »Kočevske posojilnice« — Slovenska knjižnica bode sedaj družila slovensko občinstvo, nižje sloje v višjimi na duševnem polju kakor posojilnica na gospodarskem. Klicala bo v svoje okrige delavstvo. V tem zavednem, resnično naprednem, z dušo in srečem za slovenski narod vnetem delavstvu je naša moč, na to moramo v Kočevju vedno računati, ako hočemo napredovati. Da nam nikdar ne odtujijo teh, v tem mora biti naša skrb; da se širi med njimi omika, da bodo ravno toliko vredni kot njihovi nemški tovariši, v tem morajo biti naše težnje!! Kočevski Nemci so kaj sirovi ljude, posebno kadar se gre za njih narodnost, za njih »kočevariš«. Da, tedaj so naravnost divji! Od več dobro poučenih strani smo izvedeli, da je bilo tudi sedaj domenjeno, da zavratno napadejo Ribničane, ki so v precej obilnem številu pohiteli v Kočevje, ne da bi izzivali, ampak samo, da obiščejo narodne brate, vrnejo njihove obiske v ribniški dolini in se v njihovi družbi zabavajo in zapojo nekaj narodnih pesmic. Svoj namen so dosegli Ribničanje popolnoma. Ob 1/411. so se pripeljali z vlakom, šli nato v »slovensko posojilnico hišo«, kjer so se udeležili otvoritev knjižnice. Omeniti moramo, da se je takoj ob otvoritvi posodilo že precejšnje število knjig. Po skupnem obedu, ki je bil v domači gostilni, smo se napotili v kočevsko pivovarno, kjer smo bili prijavljeni in sprejeti in dobro postreženi. Tukaj se je razvila pozneje tudi kaj živahnja prota zabava. Veseli smo bili tolike udeležbe. Pele so se navduševalne slovenske pesmice kakor še redkokrat poprej v Kočevju. Med udeleženci je bilo mnogo slovenskih rudarjev, ki so zatrjevali, da je današnji dan pač najlepši še izmed vseh dosedaj v Kočevju prežitih. Pri slovesu so prosili, naj jih še večkrat obiščemo, in obljudibili, da se tudi oni udelež sokolske veselice v Ribnici. Težko je bilo slovo in ura odhoda je prišla vsem prehitro. Med narodnimi brati, kočevskimi Slovenci, smo se čutili popolnoma domači tek na naših rodnih tleh in izražati moramo željo, da se še večkrat priredi kaj sličnega. Na kolodvoru smo zapazili sicer nekaj nemških buršev, ki so si kislih obrazov grizli ob jeze stanic. No, pa njih tevtonski črni pogledi nam nikakor niso kalili dobre volje. Prej ko se je velik premik, zabeležili smo še navdušeno »Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj še pridemo« in z gromovitim »živio-klici« posredovali svoje brate v nadi, da se zopet kralju vidimo. Odšli smo tako, kakor prišli in oni Kočevarji se niso motili, ki so prejšnji dan kaj takega zatrjevali. — Naši klici na kolodvoru so Kočevarjem popolnoma zaprli sapo in le nekaj »links, rechts in xfrajle« je zavpilo »heil« s trescočim glasom, kakor bi jih kdo davil. Izvršilo se je torej vse v najlepšem redu in 9. avgust bo za vse udeležence v najlepšem spominu. Upravo knjižnice vodi g. tajnik kočevske posojilnice, a nadzorstvo je drage volje prevzel akad. fer.društvo »Prosveta«.

— Posnemajmo Nemce! V grški »Tagespost« je poziv iz Spodnje Štajerske, naj Nemci povsod zahtevajo dosledno le samonemške poštno tiskovine, a dvojezične naj odlöčno zavračajo. Čim več povoda imamo Slovenci povsod dosledno zahtevati dvojezične tiskovine, ako ne zadostujejo Nemcem niti take, kjer je na prvem mestu nemščina.

— V IX. činovni razred so potmaknjeni voditelji pripravne za učiteljišča, oziroma srednjih šol: okrajski šolski nadzornik Ivan Bunc v Kastni, Ivan Justin v Podgori in Henrik Leban v Trstu.

— Premeščanja pri državni železnični. Strojni komisar Iv. Breda je premeščen iz Gradea v Trst, aspirant Al. Šubic pa iz Gorice k ravnateljstvu v Trst.

— Učiteljska imenovanja na Tolminskem. V definitivno nameščene so predlagani: Anton Stres za Cerkno, Josip Semolič za Zalaz, Milko Kalan za Drežnico, Albina Gerželj za Tolmin, Štefanija Komavčič za Zagorje, Ljudmila Zavrtanik za Češočo, Marija Perin za Grahovo in Katrica Brezavšček za Breginj. Provizorično so imenovani: Koch Izidor za Češočo, Rafael Fajgelj za Sedlo, Srečko Borštnik za Breginj, Ivančič Josip za Tolmin, Hude Karel za Strmec, Miklavž za Log, Trebše za Kal, Mateljčič za Hudo južno, Perko za Idrsko, Ivančič Albert za Kamno, Matnica za Police-Vrh, Berce za Bovec, Šanta za Otač, Marija Repič za Trebušo, Muzetič za Cerkno, Strel za Breginj, Perin Ana za Plužnje, Matrincič za Ponikve, Jevšek za Ruti, Miklavčič za Kobariš, Bratinica za Bovec, Pagon za Jagršče, Bogataj za Drežnico, Zavrtanik za Borjano in Drašler za Bukovo.

— Strajk v papirnici v Vevčah. Strajk v Medvodah in Goričanah so sedaj pridružili tudi delavci papirnice v Vevčah. K temu se nam piše iz Vevč: V nedeljo teden je bil tu shod, na katerem je Moškerc hujšal delavce in delavce tukajšnje papirnice, naj začno drugi dan, v nedeljek, štrajkati. Ko je ravnatelj zvedel o teh hujškarijah, je dal iz vsakega oddelka poklicati k sebi par mož in ih vprašal, zakaj hočejo štrajkati. Delavci so sploh izjavili, da ne štrajkajo, le ženske, ki res malo zaslužijo, so bile za štrajk. S štrajkom v pondeljek teden ni bilo nič. Vsled tega je imel to nedeljo zjutraj dr. Krek shod v Sostrem, Gostinčar pa pri Devici Mariji v Polju. Na obenih se sedaj pridružili tudi delavci papirnice, naj obljube držali. Da bi se štrajk toliko bolj gotovo uresničil, šel je v nedeljo popoldne Moškerc v Medvode k štrajkovecem, ki so poslali dva moža v Vevč, da sta pritisnili na delavce papirnice, naj začno štrajkati. Ženske so ustavljale v pondeljek zjutraj stroje in proglasili se je splošen štrajk. Štrajkovec zahtevalo, da se spode iz službe klijucar Novak, oddelkovodja Smrd in še neki drugi. Vzrok tej zahtevi je pa iskati le v strankarskem sovraštvu. Zahtevalo je višjo plačo zase in za soštrajkovec v Medvodah. Mir se doslej nikelil. Ali štrajk doseže svoj namen, ne vemo, ker delavstvo ni čisto nič organizirano. Kakor delavce v Medvodah in Goričanah, tako so tudi te v Vevčah klerikalci zapeljali v štrajk. Vprašali bi pa klerikalno stranko, za kaj sta prejšnji župnik in kaplan pri Devici Mariji v Polju vlekla od ravnateljstva vevške papirnice po 400 oziroma 200 K na leto? Gotovo zato, da sta držala delavstvo v pokorščini! O dobrodelenih namenih naj »Slovenec« kar lepo molči!

— Članom »Društva slovenskih književnikov in časnikarjev«! Vsi člani, ki so zaostali na dolgu s članarino, se opozarjajo na društvena pravila § 7., ki določa, da pre

FRANC JOŽEFOVA GRENSKA VODA

Spretni agenti

ki bi obiskovali privatne odjemalce, se iščejo v vseh krajih. Prav dobitkanost in stalno opravljanje. Veitka provizija oziroma stala plača. Ponudbe na W. Wissmayer, Hauptpostlagerad Monako (München L.), 2648-9

Borzna poročila.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. avgusta 1908

Termin

Pločica za oktober	za 50 kg K 11.09
Ré za oktober	za 50 kg K 9.20
Koruzza za avgust	za 51 kg K 7.68
za maj 1909	za 50 kg K 7.17
Ovča za oktober	za 50 kg K 8.12

Ef-kativ

5 vin. ceneje

Meteorološko poročilo,

Vrhina nad morjem 306. Srednji srednji tlak 736.9 mm

avgusta	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebe
10. 9. zv.	735.4	17.9	slab jug jasno		
11. 7. zj.	735.0	18.2	brevzvet. soporno sl. jizahod jasno		
12. 2. pop.	732.8	26.7			

Srednja včerajšnja temperatura 18.3°, norm 19.3°. Padavina v 24 urah 0.0 mm

MATTOONI GISSHUBBLE

alkoholna kielina
najboljša namizna in
okrepčujuča pijača
preskušena pri kašlu, vratnih boleznih, želodčnem kataru ter pri
katarih v sapilih. 94-1

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju
in Petru Lasniku in v vseh lekarneh, večjih
špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Ustrel je danes zjutraj

skalnijereb

ali kotorna (Steinhuhn)
iz hodnika na Starem trgu štev. 4.
Ima velikost goloba, rdeč kljun, sive
peruti in je spodaj rumeno pisan.

Odda naj se istotam. 2788

2 stanovanji

z dvema sobama in pritiskinami
za dva oženjenja uradnika se iščeta
v bližini južnega kolodvora. 2735-2

Ponudbe z natančnimi podatki
naj se poštejo na naslov: Oddelek
za vzdrževanje južne železnice
v Ljubljani.

Hiša.

V trgu Gornji grad na Štajerskem se bode dne

dne 14. avgusta

po eksekutivni dražbi prodala velika
enonadstropna hiša, še kako v dobrem
stanju s 7 sobami in 2 kletmi.
Zraven je veliko gospodarsko po-
slopje, lep vrt, 2 njivi, 6 orakov
gozda in velike planinske pravice.
Hiša je pripravna za hotel ali za
vsako drugo obrt. Dražbena cena je
9200 krov. 2779

Jutri, v sredo, 12. avgusta

bode

v meščanski pivarni

(prej Žafner) Sv. Petra cesta 47

KONCERT

popolne

Ljubljanske društvene godbe
pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika
Vaclava Talicha.

Zuštek ob 8. Vstop prost.

Na obilen obisk vladno vabi

A. DEKLEVA

restavrater.

Osak petek sveže morske ribe.

Indajatelj in odgovorni urednik Rasto Ernest Lemberg

Izjava.

Podpisani Ivan Korošin iz Radovljice obžalujem, da sem razdalil g. Aleksiža Železnika in preklicem vse razdalitve, ki sem jih izrekel.

Radovljica, 28. avgusta 1908.

Ivan Korošin.

2781